HANSEL

LAUSUNTO

31.5.2023

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Viite: Talousvaliokunnan lausuntopyyntö 30.5.2023 asiassa U 6/2023 vp

Valtioneuvoston kirjelmä nettonollateollisuutta koskevasta säännöksestä

Asia

Valtioneuvosto on toimittanut eduskunnalle viitteessä mainitun kirjelmän komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös).

Talousvaliokunta on pyytänyt asiassa Hansel Oy:n (jäljempänä "Hansel") kirjallista lausuntoa.

Lausunto

Hansel kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Hansel on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain tarkoittama yhteishankintayksikkö. Tässä lausunnossa käsitellään valtioneuvoston mietintöä ja nettonollateollisuutta koskevaa säädösehdotusta siltä osin kuin ne liittyvät komission ehdotuksen julkisia hankintoja koskevaan osuuteen.

Valtioneuvosto toteaa mietinnössään ehdotetusta 19 artiklasta:

> Valtioneuvosto suhtautuu alustavan varauksellisesti ehdotuksen julkisia hankintoja koskeviin säännöksiin, joissa tarjousten vertailulle asetettaisiin laadullisia mm. tuotteiden alkuperämaahan liittyviä vaatimuksia. Jatkotyössä tulisi tarkentaa ehdotettujen kestävyys- ja häiriönsietokykykriteereiden sisältöä ja käytännön toteutettavuutta sekä varmistaa hankintoja koskevien säännösten yhdenmukaisuus WTO:n julkisia hankintoja koskevan sopimuksen ja EU:n muiden kansainvälisten sitoumusten kanssa.

Hansel Oy
PL 1386
00101 Helsinki
(Mannerheiminaukio 1 A)
Puh. 029 444 4200

Hansel Ab
PB 1386
00101 Helsingfors
(Mannerheimplatsen 1 A)
Tfn 029 444 4200

Hansel Ltd.
P.O. Box 1386
FI-00101 Helsinki
(Mannerheiminaukio 1 A)
Tel. +358 29 444 4200

Y-tunnus 0988084-1
FO-nummer 0988084-1
VAT FI09880841

www.hansel.fi

Valtioneuvosto toteaa myös, että ehdotuksen julkisia hankintoja koskevat määräykset toisivat hankintaviranomaisille uusia velvoitteita tarjousten laadulliseen vertailuun.

Hansel yhtyy valtioneuvoston näkemykseen ehdotuksen julkisia hankintoja koskevista säännöksistä.

Hansel toteaa, että hankintalainsäädännön soveltamisen kannalta on ongelmallista, että erityislainsäädännössä asetettaisiin velvoitteita hankintamenettelyn läpiviemiseksi jo nykyisellään haastavassa normiympäristössä.

Hansel katsoo, että ehdotuksessa mainituista kestävyys- ja häiriönsietokykyvaikutusten huomioimisesta julkisissa hankinnoissa tulisi säätää ainoastaan yleisellä tasolla ja puuttumatta laajemmin julkisia hankintoja koskevaan sääntelyyn.

Komission ehdotuksen mukaan kestävyys- ja häiriönsietokykyvaikutukset olisi otettava osaksi tarjousten laadullista vertailua. Ehdotus asettaisi myös prosentuaaliset painoarvot, joilla ko. vaikutukset tulisi hankintamenettelyssä huomioida vertailussa.

Hansel suhtautuu erittäin kriittisesti siihen, että ehdotuksella ohjattaisiin soveltuvan hankintamenettelyn valintaa tai hankinnan vertailuperusteiden asettamista. Nämä ovat keskeisiä asioita, joista on jo säädetty hankintalainsäädännössä.

Julkisissa hankinnoissa kestävyys- ja häiriönsietokykyyn liittyviä vaatimuksia käytetään vakiintuneesti tarjoajia koskevissa soveltuvuusvaatimuksissa, hankinnan kohteen pakollisissa vaatimuksissa, vertailukriteereinä sekä hankintasopimuksen ehdoissa. Näin ollen vaatimusten asettaminen ei rajoitu ehdotuksessa kuvatulla tavalla ainoastaan tarjousten laadulliseen vertailuun. Hansel katsoo, että hankintayksiköillä tulee säilyttää harkintavalta asettaa kestävyys- ja häiriönsietokykyvaatimuksia hankinnan kohteeseen soveltuvimmalla tavalla.

Kunnioittavasti,

Hansel Oy

Jukka Hämäläinen
Johtava lakimies, varautumispäällikkö